

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Տարեկան . . . 12 Ֆր.

Վեցամսեայ . . . 6 «

ԱՐՏԱՍԱՀԱՆԱՆ

Նրկու թիւ միկ ծրարով

Տարեկան . . . 12 Ֆր.

Վեցամսեայ . . . 7 Ֆր.

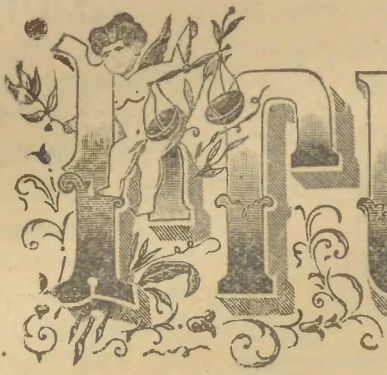
ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2. 60

Վեցամսեայ 1. 50 Տոյար «

ԿԱՆԵԻԿ

Ծանոցման սուղը
20 սանթիմ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ՀԱՍՏԻ

Redaction du journal

«Iraounk»

VARNA (Bulgarie)

Редакция

на вѣстникъ

Иравункъ

ВАРНА

Գրոտրոնիսը եւ չնկ
արտիք

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Պօլսոյ թուրք թերթերը մասնաւոր գոհունակութեամբ մը և գովեստով կը խօսին Սասունի կարեւոր կեանքուն վրայ կառավարութեան նոր շինել տրւած զօրանոցներուն և բերդերուն մասին, որոնց պաշտօնական բացումը տեղի ունեցեր է անցեալ շաբաթու մեծ հանդէսներով:

Անշուշտ կառավարութեան թելադրութեամբ, Իգտալ լիբը հեգնութիւնով մը կը յաւելու թէ այդ ամբողջութիւնները Սուլթանին հպատակաւ բարձր հոգածութեան արդիւնքն են որոնք կէլիկիլիան ծաւորի և այլ հայ դիւղերու պաշտպանութեան համար կառուցուած են այնչափ արագ և հաստատուն: Մինչդեռ երբէք կասկած չկայ թէ այդ բերդերը և զօրանոցները Սասունի հայը ճնշելու, հարստահարելու և Գիւրտերուն հայոց դէմ յարձակումին օգնելու նպատակաւ միայն կառուցուած են, ինչպէս ժամանակին կառուցուած էր Զէյթունի զօրանոցը: Բայց այս չունեցաւ բացասական մեծ ազդեցութիւն մը Զէյթունցիներուն վրայ, ինչ որ պիտի ունենայ նոր ամբողջութիւնները սասունցի հայերուն վրայ, որոնց դրացի վրէժխնդիր Գիւրտերը միշտ իրենց աշակից պիտի ունենան այդ բերդերուն մէջ մնալուն կերպով ամրացած զօրքերը: Հետեւապէս ողջ մնացող Սասունցիք այլեւս մշտական պաշարումի և անխուսափելի կեղծքումի ենթարկուած են ի շնորհս պաշտօնական Եւրոպայի կառավարչին անտարբերութեան:

Մինչ թուրք կառավարութիւնը հայոց դէմ այդ նախազգշութիւնները (°) ի գործ կը դնէ, միւս կողմէ դեռ մինչև այսօր յայտնի կերպով կը քաջալերէ Գիւրտ եւ Թիւրք խու-

ժանը որ չը դադրին հայ կոյսեր բռնաբարելէ, կողոպտելէ և բռնի խլամպեցնելէ: Մեր այս թիւին մէջ արտատպուած կարինի նամակը լաւ ցոյց կուտայ թէ թուրք կառավարութիւնը պարզապէս խաղի եւ լաւ է հիւպատոսներուն հետ ալ, որոնց դեսպաններուն տրւած տեղեկագիրները և այս վերջիններուն Դրան ըրած դիմումները անհետեւեալ կը մնան:

Պահ մը ըսուեցաւ թէ ֆրանսական կառավարութեան նախաձեռնութեամբ Ֆրանսայի Անգլիոյ և Ռուսիոյ դեսպանատուները Փոքր Ասիոյ հայաբնակ նահանգներուն համար բարենորոգմանց ծրագիր մը ժողոված են և այդ ծրագիրը Դրան ներկայացուած է Ռուս դեսպանին միջոցաւ: Բայց այդ լուրն ալ չը հաստատուեցաւ: Ասորին Ամենայն Հայոց Վեհ. Կաթողիկոսին կողմէ մեծ պետութեանց շրջաւոր պատուիրակութեան ձեռք բերելիք արդիւնքին կառչած կը մնայ այսօր մեզմէ շատերուն ուշադրութիւնը: Երկու արքեպիսկոպոսները Բարեղի ու Լօստրայի մէջ համակրելի ընդունելութիւն մը գտնելէ յետոյ այժմ Ամբրիկա կը գտնուին Միացեալ Նահանգաց մեծ հանրապետութեան աշակցութիւնը ձեռք բերելու յոյսով: Յարգ չենք գիտեր թէ պղատոնական համակրանքէ զատ ինչ դրական խոստում ստացած են: Երեք շաբաթ առաջ ամբրիկո-հայկական ժողովի մը մէջ Սարաճեան սրբազան կը խնդրէր որ ժողովուրդը հետաքրքիր չըլլալ իրենց պատգամաւորութեան արդիւնքը հասկնալու: որովհետեւ բան մը ըսել կարելի չէր առ այժմ: Սրբազանը ըսած է թէ ջանալու ենք Եւրոպացիներէն և Ամերիկացիներէն բարեկամներ շահիլ, իրարու հետ հայտապրիլ, և սա խօսքին վրայ շեշտած է, «Հայերու Միաբանութիւնն ամենէն մեծ հարուստ

ժըն է զոր կրնանք տալ Սուլթանին»:

Բաղաքակիրթ աշխարհի երեք բարձրագոյն պաշտօնէութեանց և կարեւոր դէմքերու հետ տեսակցելէ ու հայկական դատի մասին ձեռնհասօրէն կարծիքներ փոխանակելէ յետոյ, վեհ. Կաթողիկոսին պատուիրակը Հայերու Միւնիսթրիին պատուիրակու և զրաւացութեանը կը հասնի: Ահա մեծագոյն խրատը զոր մեզ տալու հարկին մէջ կը զգայ ինքզինքը հայ պատուիրակութիւնը: Թո՛ղ լսեն յեղափոխականի գիմակին տակ ծածկուած անմիաբանութեան Բրոքսկանտիստները և ասոնց ապուշ հետեւորդները: Թող լսեն և սթափուին իրենց կամայականութենէն: ալ միաբանութեան զատ ուրիշ միջոց չկայ մեր թշնամիին, Սուլթանին, ամենէն մեծ հարուստը տալու:

Գ. ԶԻԹԵԱՆ

Այս անգամ ճամբորդութեանս միջոցին Աւետարանական քարոզիչ մը որ Զիթեանի վաղեմի մտերիմն եղած է, ինձ յանձնել հաճեցաւ հետեւեալ նամակը, զոր նոյնութեամբ կը հրատարակենք հոս անգամ մըն ալ ցոյց տալու համար մեր ընթերցողաց այդ ողբացեալ նահատակին հայրենանուէր ոգին:

Օտեսա 1903 մայիս 5

Արթ. Պատուելի

Ամենասիրելի եղբայր

Առաջին պարտականութիւնը որ կըզամ Զեզ դէմ՝ այս նամակս գրելու առթիւ՝ այն է Զեր ներողամտութիւնը խնդրել այսքան ատեն Զեզ անպատասխանի թողելուս համար:

Նամակիս գլուխը երբ տեսաք «Օտեսա» գրուած, երբ իմացաք որ տակաւին Օտեսա կը գտնուի՝ անշուշտ զանազան զարմացական հարցումներ դիգուեցան Զեր գլխուն մէջ. — Ինչու՞ այսքան ատեն Օտեսա կը մնամ, անհարցը . . . :

Ըսի Զեզի թէ իմ պաշտպանութեանս համար ինձի հետ պտտելու նպատակաւ ընկեր մը Օտեսա գացած ինձի կպատէ:

Երբ ճամբուն վրայ Զեզի գրեցի որ, թերեւս դրամի պէտք ունենամ, մտածեմ էի թէ, գուցէ այդ ընկերս ինձի սպասելէն ձանձրացած՝ Պաթում գնացած կըլլայ: Ինձի համար անոր քով դրամ պիտի ըլլար, անոր հոս չգտնուելուն պատճառաւ ես դրամի պէտք պիտի ունենայի: Երբ Օտեսա հասայ, այդ ընկերս գնացեր էր Պաթում, ուստի Զեզի հեռագրեցի, եւ խորին շնորհակալութեամբ Զեզմէ ստացայ յիսուն րուբլի դրամը:

Դժբաղդութիւնը սակայն ընկերոջս մեկնելուն մէջ չէր: Նոյն օրը հոս լսեցի որ այդ ընկերս Փոթիի մէջ սպաննեմ են մեզի հակառակօրդ Հին Հնչակեանները: Այս ամենավշտագին լուրը՝ որ Զեր եղբայրական սիրտը պիտի խաբէրէր՝ մանաւանդ Զեր կողմէն մտածելով շոշափելի վտանգին վրայ որ ամէն րոպէ ինձի կպատէր, ինչպէս գրէի Զեզի. — անա ասիկայ էր պատճառը որ Զեզի գրելու կը վարանէի:

Այս սպաննութեան լուրը հիմնապէս ստուգելու. եւ իմ առնելիք քայլերուն մասին, (այս ակնյայտի վտանգներուն մէջ), որոշ կարգադրութիւններ ընելու համար էր որ մինչեւ օրս մնացի հոս:

Դեռ մի քանի օր եւս պիտի սպասեմ Ամէն կողմէ բարեկամներ եւ ընկերներ կը գրեն ինձի որ առաջ չերթամ, որ ետ գամնամ: Գիտեմ որ Զեր եղբայրութիւնը եւս նոյն պիտի թախանձէ ինձի: Սակայն երբ մարդիկնեք կան որ յիմարութիւնով իմ սիրելի ազգս սպաննելու ընթացքին մէջ են, երբ ես պարտականութիւն ունիմ այդ սոսկալի իրականութիւնը յայտնելու ամէն կողմ, ու, որովհետեւ այդ ազգասպան մարդիկները իրենց կայր եւ ապուշ հետեւորդներուն ձեռքը մէկ մէկ դանակ տուել են, որոնք զգուշիլ դաւադրութիւնով իմ թանկագին ընկերքի գիւղը արեւնաթաթաւ ձգեցին իմ աչքերուս առջեւ, սրովհետեւ նոյն եղբայրասպան գաշոյնը աւելի վայրագ ու աւելի սպանական կերպով կը շողայ ինձի դէմ, մուծի մէջ, որովհետեւ մեզի դէմ հալածանք եւ մահ փնտրով, այդ ազգամուտ մարդիկը, կուգեն վախցունել մեզ եւ խղզել մեր ձայնը, պէտք է որ մենք սարսափներ եւ մեր կաշին փրկելու մտահոգութիւնով գլուխնիս ներս քաշենք՝ եւ, թողունք որ ոճրագործն, իր զաւատ շարունակեն իրենց ազգասպան սխալագործութիւնները . . . : ասիկայ է հարցը՝ որուն ես ոչ՝ կը պատասխանեմ:

Ընկերս որ սպաննեցին, Միսիթար

Սէֆէրեան, (Շահէն), ամբողջ ազգէն ճանչցուած ու սիրուած, տոբ կուսակցութիւններէն գնահատուած եւ յարգուած մէկ անձնաւոր հերոս էր. ազգը մեծ բան կորսնցուց յանձին Շահէնի, եւ, Շահէնին արիւնքը, Աբեի արիւնքին պէս՝ այսօր ազգին սրտին մէջէն կը խօսի չար եւ անմիտ ոճրագործներուն դէմ. — բուն յանցաւորները սպաննող տգէտները չեն՝ այլ անմեղձ որոնք Շահէնը սպաննելու հրահանգ զրկած էին Լօնտօնէն: Այդ պաշտօնական հրահանգը ձեռք բերի որուն մէջ Շահէնի անունին հետ յիշուած էր իմ ալ անունս:

Ուշացուցի նամակս որպէս զի կարենամ Ձեզի որոշ բան մը գրել իմ ասկէ ետքը առնելիք քայլերուն ներկայումս կը ցաւիմ որ տակաւին որոշ ու վերջնական եզրակացութեան եկած չեմ, քանի մը տեղերէ պատասխաններու կապակցութեամբ:

Թէեւ կեանքս ապարդիւն տեղը կորսնցուցնել չգիտիմ ուղեւ, սակայն երբ տեսնեմ թէ վատագոյն մէջ մտնելով դեր մը ունիմ կատարելիք, այդ պարագային ես որ ձեռքս մածին վրայ դրեր եմ ետիս պիտի չնայիմ թէ կանակները աչքիս մէջ մտնին:

Ձէի ուղեւ Ձեր եղբայրական զգացումները վերոյիւրջ այսպիսի նամակ մը գրել, սակայն պարտականութիւնները երբեմն այսպիսի դառն գաւաթներէն՝ որոնք իմելու համար վերէն զօրութեան պէտք ունինք: Վասնի եմ որ կազմէք ինծի համար եւ կը հաւատամ որ Ձեր ազգիքին Աստուծոյ իր պաշտպանութիւնը պիտի ստանայ վրաս իր կամքին պէս:

Եղբայրական սրտագին բարեկեցութեամբ Ձեր ազնիւ տիկնոջ, բարեւոյն Ձեզ մօտ ուսանող երիտասարդներուն, գերման պարուհին եւ օրիորդին եւ Ս. . . աղաքին:

Ընդունէ եղբայրական սրտագին համբոյններս որով եմ միշտ երբայրդ

Գարեգին Զիթան

Ասկէ ետքը պիտի ջանամ յաճախ գրել քեզի եւ քեզ գիտակից պահել իմ քայլերուն:

ՆՈՅՆ

Ն Ա Մ Ա Կ Կ Ա Ր Ն Է Ն

Հինգ ամիս առաջ Գաթիա-պօլի թուրք տառնապետ Խամաիլը իր զինուորներուն աշակցութեամբ փախուց Մուշի նորջէն հայ-կաթոլիկ գիւղէն օրիորդ Սիմանը, Բազէսի աղջիկը, 16 տարեկան, երբ սա դաշտէն կը վերադառնար: Ձանի Մուշ տարին եւ ի ներկայութեան կաթոլիկ վարդապետի մը՝ որ չը համարձակիր ոչինչ յայտնել հըրաւելիքին իսլամութիւնը ընդունելու Աղլիկը թուրքերէն չը գիտնալով, հայերէն խօսեցաւ ու մերժեց կրօնափոխ ըլլալ: Դատարանը յայտարարեց թէ աղլիկը քրիստոնէութիւնը կուրանայ, եւ զայն յանձնեց տառնապետին, որ զանի բռնութեամբ իր տունը պահեց եւ օգոստոս 14-ին կարին բերաւ:

Հետեւեալ օրը երիտասարդուհին միջոցը գտաւ իր գերեզմանութեան լուրը հասցնել հայ առաջնորդին ու ֆրանսական եւ անգլիական հիւպատոսներուն: Ասոնք վաղիւն դիմեցին որ ոստիկաններ զրկեց հայուհին փնտռելու, ճասնապետը զանի մեր քաղաքին հետ մէկ թաղը փոխադարեց, եւ ուր օր հոն պահեց, իննեւորդ օրը Սիման խորտակեց դրան կղպանքը, եւ աղու մը առաջնորդութեամբ ապաստանեցաւ հայ-կաթոլիկ առաջնորդաւորանը, յայտարարեց թէ կը նախընտրէ մահը քան ուրանալ իր հայրերուն հաւատքը՝ առաջնորդին ոտքը ինկաւ եւ թախանձեց զինք թուրքերու չը յանձնել:

Առաջնորդը զանի գրկից ուս հիւպատոսարանի թարգման Յուկուրէֆ Շահանեանի տունը: Սիման ասոր պատկեց թէ տառնապետը զինք ստատիկ ծեծած է նամակ եւ ծեծական ապստեղ ըջը կատարելուն համար: Եւ ուրեցուց թէ մահէն առաջ իր փախուցած եւ իրեն պէս հայ-կաթոլիկ առաջնորդը զէպքը վաղիւն հաղորդեց, սա ի ներկայութեան կանանչ փաթոցաւոր մօլլայի մը, ըսաւ վարդապետին թէ Մուշի կառավարիչը իրեն հեռագրած է թէ Սիման իսլամութիւնը ընդունած է, ուստի հրամայեց զանի թուրք կառավարութեան յանձնել: Վարդապետը յարեց որ աղլիկը կըսէ թէ զինք բռնի իսլամացուցած են, թէ մերժած է տառնապետին հետ ա՛մուսնանալ, թէ զինք ստատիկ ծեծած են եւ ինք ստիպուած է ապաստանիլ առաջնորդաւորան, վերջապէս քրիստոնեայ մնալ կուզէ: Վաղիւն կը յայտարարէ թէ պէտք չէ հաւատք ընծայել աղլիկան մը խօսքին եւ կը հրամայէ ոստիկանութեան զանի գոնադ բերել: Վարդապետը կը բողբէ եւ առաջնորդաւորան կը վերադառնայ:

Վաղիւն ոստիկանութեան պաշտօնեայ մը կը զրկէ Շահանեանէն Էֆ. ի տունը, եւ կը հըրաւելիք գեւատի աղլիկը գօնադ երթալու. սա կը մերժէ աղլիկը: Ինչո՞ւն է իր տունը վաղիւն կը խնդրէ Ռուսիոյ հիւպատոսէն արտօնել իր թաղմանը աղլիկը յանձնելու: Հիւպատոսը կը պատասխանէ թէ անիկա իր պաշտպանութեան տակ գրուած է եւ պիտի մնայ Շահանեանէն Էֆ. ի տունը: Վաղիւն կը սպառնայ Դրան տեղեկագիր մը զրկել. բայց ուս հիւպատոսը կը փութայ Պօլսոյ դեսպանատան տեղեկագրել: Պրանսայի եւ Անգլիոյ դեսպաններն ալ նոյնիմաստ տեղեկագրեր կը զրկեն իրենց դեսպանատուներուն: Հոս ամէն մարդ կը սպասէ այդ դիմումներ:

Իսկ արդիւնքին կը յուսանք թէ միանգամ ընդ միշտ վերջ դրուի խղճի աղատութեան դէմ գործընդայնայն բռնաբարութեանց, խիստ անպատշաճ մեր ապրած դարուն:

(Լ. ԱՄԻՆԵՆԻ) Կաթոլիկ հայ մը

Ն Ա Մ Ա Կ Կ Ա Ր Ն Է Ն

Սուրբ Կիլիկիա 7 հոկտ. 1904

... Խորագիր.

Ձեր թիւթի 57 թուի մէջ կարգացինք Սուրբ Կիլիկիոյ յօդուած մը մեր մասին, որ կը խնդարէ իրողութիւնը իր անտեղի յերիւրանքով կը պայտէ: Ձեր օգտագործ թիւթի էջերը:

Այդ պարտի առաջին կատարութիւնը՝ իր ճիշդ են թէ՛ հոս քանի մը հարկեր հայր կան որոնք իրենց օրոպահիկը հայկաթոլիկ զինք, Հայրենիք իրենց ինտանտայն եւ զաւակներին ալ օգնելէ չեն դիմեց, վճարելով թուրքին հարկերը նամանաւանդ իւրեանց հագագինէն կտրած եւ օգնած են Հայրենիքի Ս. Դաւիթ:

Սակայն այսօր պարտի յօդուածագիրը ցաւ յայտնած կըլլայ թէ մեր տառնապետը նպատակին չեն ծառայած, ըսած կը լինի թէ շատ ժամանակ տուած է. բայց եւ օրինաւոր է եղած. դժբաղդաբար այս վերջին տուածն որ կորստան մատուած է, իբր թէ մենք երկուքնեւ կերած կը լինենք կարմիր խաչի դրամներ, եւ միեւնոյն ժամանակ զերենք ալ խաղած կը լինենք ըսելով թէ դուք վճարեցէք մենք ալ ձեր փախուցն համաձայն այլ եւ այլ միջոցներով կուղարկենք հայրենիքի մէջի բռնաբարկեաներուն եւ կարօտեալներուն Լաւ, ընդունինք թէ այդպէս եղած լինի, իսկ պ. նա. մակագիրը նախ պէտք է գիտնայ թէ յիշեալ կարմիր խաչի յանձնախուժմը մի միայն կը պատահի Սուրբ Կիլիկիոյ աղիւն եւ բարեւոյ Տիկնաց, եւ որոնց մէջ էրիկ մարդ մը անգամ չէ եղած, եւ երկրորդ կարող ենք ցոյց տալ ըսելով մեր հասարակութեան թէ կարմիր խաչի գանձանակը կը պատկանի դարձեալ նոյն Տիկնաց, որոնք աղնուաբար սրճարանէ սրճարան պրաւորդներով իրենց տարաբաղդ եղբայրներուն եւ քոյրերուն օգնութիւն մը հասցունել ջանացած են:

Մի օր եւ Մանուկ Յակոբեան

Դիժ. ԽՄԲ. Այս նամակը վերջին մտքը ջնջելիք օրով հետեւ լոկ անձնական յարձակում կը պարունակէր մեր նամակագրին դէմ: Վերը ստորագրող պ. պ. Միկո եւ Մանուկ լաւագոյն ըրած պիտի ըլլային եթէ, փոխանակ անձնականով եւ անիմաստ բառերով խաղալու, որոշ կերպով ըսէին թէ կարմիր խաչի գանձանակին տրգիւնը խառնելի մարմնոյ մը յանձնուած է ուղղակի իր նպատակին, այսինքն կարօտ հայ բռնաբարկեաներուն հաջորդութեամբ, Ասանց այս կերպ լուսաբանելու տիկնային եւ այլն մէջտեղ դնելը խաբէութիւն մը տեղի ունեցած ըլլալու կասկածը աւելի կը զօրացնէ: Կը սպասենք որ պ. պ. Միկո եւ Մանուկ որոշապէս ըսեն թէ այդ դրամը որոշ յանձնուած է կամ ուր զրկուած:

Ծ Ա Ղ Կ Ա Ք Ա Ղ

Պեղկատի «Մալի-Նովինի» լրագիրը «ոչ ի Սօֆիա» վերնագրով յօդուածի մը մէջ հետեւեալը կ'ըսէ իմիջի ալոյց

«Պեղկատիներուն հետ եղբայրական համաձայնութեան մը կողմնակից եղաւ ենք միշտ, բայց երբեք լրջօրէն հաւատացած չենք, թէ կարելի ըլլայ անոնց հետ անկեղծ ու ահաւան համաձայնութեան մը գալ. . . . Մեր խորին համոզումը այն է, որ Բեդր թապալուր պէտք չէր Սօֆիա երթար, չէ թէ անոր համար որ վախ մը ունինք այլ զի, պեղկատիներուն պէտք է ցոյց տալ թէ, եթէ անոնք կրնան առանց մեղի, մենք ալ կրնանք առանց անոնց եւ այս՝ աւելի զիւրաւ: Ասոր համար պէտք էր մէկը ձգել Բաշիշի ու Սիմիշի քաղաքականութիւնը: Այս արքայական ճամբորդութիւնը պէտք է իրականութեամբ յանձնարարէր Պեղկատիները մեզ իրենց օգնութեան կանչին: Գանի որ անոնք անկեղծ չեն, նուազագոյն չէ Սերպիոյ համար խնդրել անոնց կեղծաւոր ձեռքը:

«Սերպ Գրգը այնչափ ժամանակ ապրած է առանց Պեղկատիներուն, ինքն առանձին ինքիւնքը ազատագրած է, իսկ բաւական ալ օգնած պեղկատիական ազատութեան: Ասոր համար, այժմ «ոչ ի Սօֆիա»

Իսկ Բաշիշա լրագիրը խօսելով սերպ-պեղկատի համաձայնութեան վրայ վերջին հակառակ կարծիք կը յայտնէ:

«Էնեքանեսան Պելմ» ի ըսածին նայելով Ձերացի ուսանողներուն թիւը գիտական բարձր հաստատութեանց մէջ օրէ օր կուենայ: Պելմի գաւառակող Ձերացի երիտասարդները հարեւրեւորով կարելիէ համբել: Ամէն մասնաւոր կրթական հաստատութիւններու մէջ անոնք կը փայլին իրենց մտային կարողութեամբը ու ազատամտութեամբը: Երբ եւրոպական կրթութիւնն առած չինացիները իրենց հայրենիքը վերադառնան, անշուշտ պիտի օգնեն երկնային կայսրութեան վերածը: Նուրբանը — բան մը որուն կը շարունակեն չհաւատալ Եւրոպայի մէջ շատ մը սկիզբիկեաններ, բայց պիտի հաւատան, երբ այդ վերադարձող երիտասարդները Եւրոպայի դէմ դրածանն անկէ առանձին, ինչպէս կընէ այսօր ձաքօնը Ռուսիոյ դէմ:

—Բեքիշի Պելմիական ներկայացուցիչը մասնաւոր նկատողութեան մը առաւելայ է՝ կայսեր պալատին մէջ: Արտօնութիւն տրուած է անոր որպէսզի դեսպանատունը պահպանելու համար պահէ պելմիական զօրախումբ մը, որ այս օրեր կը մեկնի իր պաշտօնավայրը: Յարկ Պելմիական նուիրակութիւնը մեծ տէրութեանց պաշտպանութեան տակ կը գտնուէր:

«Վասիլէ Յայթունի» լրագիրը այս օրեր տօնեց իր հիմնադրութեան 200 ամեակը: Ինչպէս յայտնի է, Լեւոնիկ այս լրագրի իմբազններէն մին եղած է իր ժամանակին:

«Նիւու-Ծօր-ամերիկան» լրագիրը կը զարմանայ Եւրոպայէն Միացեալ Նահանգները գաղթողներու յամառութեան վրայ, կառավարութիւնը գաղ-

Թողնե՛ր խմորովին հո կը դարձունէ, իսկ անոնք կը շարունակեն վերադառնալ : Եւս - Եօրկի դաղթականաց վերակացուն հրահանգներ տրուեցան որպէսզի այս տարի ամենախիստ միջոցներ ձեռք առնէ եկող գաղթականներու գէտ, եւ թոյլ չտայ երկիրը մտնեն այն տեսակ անձեր, որոնք բացի գէտի հարաւային նահանգները ճամբորդելու համար պէտք եղած գումարէն, գոնէ 25 թաւլէր դրամ չունին : Այս տեսակ միջոցներէ զուրկ եղողներու թիւը բաւական չատ է, եւ անոնք կ'ենթարկուին անանց դրամի մնալու վտանգին՝ իրենց հայրենիքը վերադառնալու համար :

Կառավարութիւնը այս տեսակ խիստ միջոցներ ձեռք առած է, որովհետեւ վիճակագրութեան համեմատ 1902 եւ 1903 տարւոսն մէջ 857.000 անձինք գաղթած են Եւրոպայէն գէտի Միացեալ Նահանգները :

Անփորձ գործաւորներու այսպիսի ստուար բազմութիւն մը մեծ վնասանք կը համարուի երկրին համար եւ կառավարութիւնը կուզէ վերջ մը դնել անօթի օտարականներու արշաւանքին :

«Տնէվնիկ» կը գրէ .

«Մանու Զվիթըով, Սօֆիայի պատուաւոր քաղաքացի, 65 տարեկան որ Բօզիթանօ փողոցը կը բնակի երէկ մեր խմբագրատունը ներկայանալով պատմեց, թէ 8 տարեկ իվեր կը տառապէր հիւանդութենէ մը, որ զայն սոսկալի կերպով կը շարժարէր, անտանելի ցաւերով փորձուէին մեջ. քանի մը բժիշկներու օգնութեանը դիմեր է, բայց եւ ոչ օգուտ մը չէ տեսեր : Գրեթէ յուսահատած էր, երբ ամենէն վերջ գնաց ներկայացաւ, 2 ամիս առաջ, մայրաքաղաքի յայտնի բժիշկ տօքթօր Թադեոսեանի : Այս վերջինը, ընդմորթեալ ներարկութեան շնորհիւ, յաջողեցաւ ամբողջօրէն մէջ արմատապէս բժշկել հիւանդը, որ այսօր կատարելապէս առողջացած :

ուրախութեամբ ներկայացաւ մեր խմբագրատունը եւ պնդեց որ վերջին շաբաթ իր շնորհիւ իր երախտագիտութեան : — Մենք այս բանը կը կատարենք ամենամեծ հաճոյքով :

ԴԻՏ . ԽՄԲ .

Ուրախութեամբ կարգացինք վերի տողերը պուլկար թերթին մէջ երիտասարդ հայ բժիշկի մը մասին, որ 120 է աւելի բժիշկներ ունեցող ուտայնի մը մէջ կրցաւ քիչ ժամանակէն ճարտար բժիշկի մը համարաւ շինել իրեն եւ գովեստներ խլել օտարներէ :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

« ԿՈՒՆԻՆԿ »

Յատաշիկայ գեկտեմբեր 21 ին լոյս կը տեսնէ « ԿՈՒՆԻՆԿ » անունով գեղարուեստական (երաժշտութիւն, ճարտարապետութիւն, եւն. եռամեայ հանդիսի մը առաջին թիւը :

- « ԿՈՒՆԻՆԿ » ին նպատակն է՝
- 1.—Հայ արուեստը Հայուն ճանչցնել.
 - 2.—Եւրոպական արուեստը Հայուն ճանչցնել.
 - 3.—Հայ արուեստը Եւրոպային ճանչցնել :

« ԿՈՒՆԻՆԿ » ը, հետեւաբար, երկու լեզու պիտի խօսի՝ Հայերէն ու Յիւսէսերէն :

« ԿՈՒՆԻՆԿ » ը Ֆրանսացի ակադեմիք անձնաւորութեանց հովանաւորութիւնը կը վայելէ :

« ԿՈՒՆԻՆԿ » ը հայ եւ օտար աշխատակիցներ կուենայ :

« ԿՈՒՆԻՆԿ » ին կանոնաւոր հրատարակուին ապահովուած է Ֆրանսացի բարեկամի մը կողմէն :

« ԿՈՒՆԻՆԿ » ը, սակայն, կը հրաւիրէ նաեւ իրենները—Հայերը—որ մանաւանդ իրենց համար օգտակար ձեռնարկի մը թէ՛ բարոյական եւ թէ՛ նիւթական հոգերը՝ արդարեւ մեղի

համակրող բայց վերջապէս օճալ բարեկամներու վրայ միայն չը ծանրանան :

« ԿՈՒՆԻՆԿ » ին տարեկան բաժանորդագրեն է՝

Եւրոպայի համար . . . 10 Ֆրանք
Ամերիկայի « . . . 2 տոլար
Ռուսիոյ « . . . 4 ռուբլի
Տաճկաստանի « . . . 50 զրչ.
« ԿՈՒՆԻՆԿ » ը՝ գեղարուեստասէր բայց նիւթապէս համեստ գիրք ունեցող ազգայիններու՝ կէս գնով եւ նոյն իսկ ձրի պիտի ղրկուի :

ՀԱՍՑԷ՛ . Ք. Բրօք-Գալֆահան
153, Պուլկարտ Մօնթարնաս Բարիզ

ԲԱՑՈՒԱՅ Է ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՆԵԿԴՈՏՆԵՐ ԿԱՄ
ՇՈՒԿԱՅԻ ԲԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Անուն չատ գումարձալի եւ հրահանգիչ գրքին . որ պիտի բաղկանայ 112 երեսներէ, պարունակելով զանազան . զղիւղու կեանքներէ առնուած ընտրեալ վեպիկներ, որոնք ընթերցողը թէ՛ պիտի խնդացնեն եւ թէ՛ բարոյական դաստիարակութեամբ օժտեն կիւսքին պայծարին մէջ անթիւ անկեղանքէ անվնաս մնալու :

Բաժնեգինն է կանխիկ 1 . Ֆրանք. Տպագրութիւն յետոյ պիտի ծախուի 1 . 50 Ֆր .

Կարելի է բաժանորդ գրուիլ, դիմելով Վառնա լրագրութեան Պ . Համբարձումի :

Բուսչուք Պ . Բերրէ Զաքրիանի
Ֆիլիպէ Պ . Անտոն.Քօշի
Դահլիշ Պ . Լեւոն Միրիճանեանի
Քօնսթանդա Պ . Ճիվան Ալթունեանի
Մ . Պ . ՀԱՅԿՈՒՆԻ

ՆԵՐՍԷՍ ԱՅՏԱՐԱԿԵՑԻ

(Արտապալուած ԲԱԶՄԱՎԷՊ հանդէսէ)

Մինաս վարդապետն ոտքի կանգնեց եւ ասաց . « Սրբազան Հայրապետ աղաչում եմ Զեղ . բարեհաճեցէ՛ք շնորհել ինձ իրաւունք, որ մի քանի խօսք էլ ես ասեմ . « Կաթողիկոսը թոյլ տուեց . եւ նա ասաց . « Սրբազան Հայրապետ . աղաչում եմ, երէկ եկեղեցում բազմութեան առաջ հրապարակով մեզ խայտառակեցիք՝ անուանելով խաբեղանքի եւ մեր մօր կաթողիկոսացիներ : Հաւատացէ՛ք, մենք ոչ խաբեղանքի ենք, ոչ մեր մօր կաթողիկոսացիներ : Զեղ քաջ յայտնի է թէ Միթիար արքան, որ քան հաղածանքներ կրեց մինչեւ Վենետիկիս . Ղազարի վանքում միաբանութիւն եւ դպրոց հաստատեց . որպէսզի Հայ մատենադարաններ եւ լեզուն ծաղկեցնեն : Սկզբում նա ամենեւին միտադրութիւն չուէր իւր մայրենի եկեղեցին թողնել . գանազան դժուարութիւններ հանդիպած լինելով եւ ապագայ գալիք գանազան դժուարութիւններն էլ աչքի առաջ ունենալով . նա այդ քայլն արեց, միմիայն նորա համար, որ կարողանայ իւր սրտի իղձը գլուխ քաղաքագլուխ Յարութիւն իրաւապետին, որ

տանել, Հայոց ազգի մէջ լուսաւորութիւն տարածել : Զեղ չեն աշայտ Սրբազան Հայրապետ Վենետիկի միաբանութեան գրաւոր աշխատութիւնները, նորանց շնորհիւ այսօր Եւրոպան ծանօթացել է Հայոց պատմութեան եւ գրականութեան հետ . մենք չենք մոռացած մեր մօր կաթողիկոս, շնորհեցէ՛ք, մեզ միջոց հնարաւորութիւն գործելու, ինչպէս ունի Վենետիկը, մենք այսօր եւեթ կը գնանք Էջմիածին, մեզ եւս քաջ յայտնի է, թէ դուք եւս որքան հաւածանքներ էք կրել Էջմիածնի հոգեւորականներից . . . եւ այլն » : Երբ վերջացրեց Մինաս վարդապետն իւր խօսքը կաթողիկոսը գլուխը կախ արած եւ հոգեց քաջելով ասաց . « Շատ չիտակ ես ասում, Աստուած թող օգնի ինձ Էջմիածնի վանքը բարեկարգել » : Թէոդոսիայից փեհմառը ուղեւորուեց նոր—Նախիջևան : Ինչպէս պատմում էր ինքը հայրապետը, սկզբում երբ նոր էր նշանակուած վիճակաւոր առաջնորդ, մեծ դժուարութիւն է կրել նոր—Նախիջևանի եկեղեցիների գումարների մասին . որոնք անհաշիւ լինելով երեցփոխների ձեռքում կորուստներ են ունեցել, ինքը երկար գրահազարթութիւն է ունեցել նախարարների հետ եւ հազիւ կարողացել է կորզել երեցփոխների ձեռքից եկեղեցական գումարներն եւ յանձնել

սա շահեցնել : Այս իրաւապետն սկզբում հակառակ է եղել Ներսէսին եւ պաշտպանել է երէցփոխաններին . բայց Ներսէսը կարողացել է գրաւել նորան իւր կողմը եւ միշտ նորա երեսին ասում էր . « Դու յառաջ Սողոմ էիր, յետոյ զարձար Պողոս » : Նախիջևանում էլ աղմուկ կար, շատ գանդատաւոր էին տէր Գաբրիէլ Պատկանեան քահանայից, Կաթողիկոսը կամենալով աղմուկը վերջացնել՝ տէր Գաբրիէլն տեղափոխեց Թիֆլիզ, իսկ ինք միտք ունէր ձմեռել Նախիջևանում, բայց Ռուսաստանից վերադարձած ազնուական Դաւիթ Թաճաճեանին յայտնեց նորան, թէ Կովկասի եւ մանաւանդ Թիֆլիզի հայ բնակիչների մեծ մասը չեն հաստատւում թէ Ներսէսը կը գա Էջմիածին կաթողիկոս . նորա չարակամները այդպէս կարողացել էին պղտորել ժողովրդականների սրտերը . եւ Թաճաճեանը կարողացաւ համոզել կաթողիկոսին որ չմիայ ձմեռելու Նախիջևանում : Չնայելով որ նոյնմբեր ամսի վերջն էր, կաթողիկոսն համաձայնեց եւ ճանապարհ ընկանք : Հանդիպելով Գէորգեանի եւ Ստաւրոպոլ Հայոսեանի քաղաքները ոչ սակաւ միտքարուածքն պատճառեց կաթողիկոսն իւր հօտին :

(Շարունակելի)

Վէլէստէ (Մաքէթոնիա) 36
Թիւրքիւնքէն միւրէքէպ պիւր
չէթա թէշքիւ օլընուպ, օլ ճիւ
վարտա պուլընան պիւր պուլկար
չէթաւընը թաադիպ իթմէկէ
կիթմիշ տիր :

—Սթանպուլ 20 հոկտ.—Մաքէ
թոնիա տաշիմիլիք ասայիշհիւրմ
իթմէքտէ տիր : Հէր նէշգատար
պիւր գաշ պուլկար, բոււ վէ սըրպ
չէթալարը պուլընըյորլար իսէ-
տէ, պուլկար հիւքիւմէթէ գար-
շը հարէքէթ իթմէյուպ, պիւրի
պիւրլէրինէ գարշը ճէնկլէշմէք-
տէ տիրլէր : Էհալի տախի մէզ-
քիւր չէթալարա իշթիւրաք իթ-
մէյոր : Կէօրիւնտիկի իւզընէ,
թիւրք հիւքիւմէթի մէզքիւր
չէթալարըն եէքտիկէրինէ գար-
շը ամէլիաթընը մէնն իթմէյոր
խօշ կէօրիւնիյոր :

Ճոււա էքթէսի կիւնիւ բազար-
տան ալտէթ իթմէքտէ օլան 3
թիւրքլէր իւզէրինէ 13 քիշիլիք
պիւր պուլկար չէթասը հիւճոււ
իթտի. ֆադաթ թիւրքլէր գաշ
տըլար, վէ չէթալը թաադիպ
իթմէք իշիւն գուվլէի գապիթէ
կէօնտէրիտի :

—Էտիրնէ վիւլայէթիւնտէն
գաշմըշ օլան պուլկար մուհաճիւր-
լէրին ալտէթ իթմէլէրի իշիւն
էլան թիւրք հիւքիւմէթի գա-
թի պիւր ճէվապ վէրմէմիշ տիր :
Պու խուսուստա պուլկար վէ
թիւրք հիւքիւմէթի պէյնիւն-
տէ պիւր կէրկիւնիք հըսս օլընը-
յոր :

—Թօրքիւ եարմագ իշիւն
Սթանպուլտա թէրսանէի ա-
միրէյէ միւթտասըլ պիւր ֆապ-
րիգա ինչա օլընմագտա տըր :
—Իզմիրտէ վի ճամիէթտէ եու-
մուրճագ իլլէթի պաշ կէօսթէր-
միշ օլմաղլէ, օլ թարաֆտան կէ-
լէնլէր սըհհիյէ մէմուրլարըն-
տան թէտգըգ օլընմագլար :

Մ Ո Ւ Հ Ա Ր Է Պ Է

Թօքիտան Վրէյթըրա իշար
օլընտըղը իւզրէ, ճարօնըն եէ-
նի իսթիգրաղը 8,000,000 լի-
րա իմզալանմըշ տըր : ճարօն
մալիլէսի էյի հալտէ իմիշ :
Մուհարէպէ էկէր կէլէճէք սէ-
նէ տէվամ իտէր իտէ, ճարօն-
լըլար 70,000,000 լիւրալըգ տի-
կէր պիւր իսթիգրաղ իթմէկէ
մէճպուր օլմագլար : Սօն իս-
թիգրաղ Լօնտրտա իմիւլան
տը :

—Հոկտ. 18 տէ Մուգտէն
ճիվարընտա վուգու պուլան
շիտտէթի թօշ գալկաւընտա
Բուլարըն ճարօնլարը տա-
ղըտարագ պիւր թօք գապիթ

իթտիքլէրինի ժէնէրալ Չախա-
րօֆ պիւրիւրմիշ տիր : Էրթէսի
կիւնիւ տախի ճարօնլըլար Բուս
օրտուսընըն մէքքէլիւնէ հիւ-
ճոււ իթմիշլէր վէ կէրի սիւ
րիւմիւլէր : Քէզա Բուսիւլուքա
նամ թէքէյէ գարշը եիւքոնքլէր-
տէ թօքլար եէքլէշտիւրմէքտէ ի-
քէն մէշքիւր մէվգըյը թէքք
իթմիշլէր :

Ժէնէրալ Չախարօֆ եօղար-
տաքի սէվիւնճի հալտաթիւրի
վէրաթէքտէ սօնրա չէօյլէ իւա-
վէ իտէյոր : Վճիւլման պիլիմ սօն
գօլա գարշը չէտիտ պիւր հարա-
քէթտէ կէօրիւնիյոր : սաղ գօլտան
իտէ տիւշման Սանտէքրույը
թէքրար գապիթ իթտի :

—Լօնտոն 21 հոկտ.—Բօրթ-Ար-
թուրը մուհասէրէ իտէն ճարօն
լըլար թէտրիճիէ առըլ գօլէյէ
եազընլաշմագտա տըրլար : Բուս-
լար թէսիւմ օլընմագլարը տա-
գիգատա գալէյի հալայա աթ-
մագ մագսէտի իլէ եէր ալթըն-
տա լաղըմյար հաղըրլարմըշլար :

—Շիմաթիլէ գատար ճարօնլը-
լար 11 բուս պաթէրիւլարը
սիւքիւտէ մէճպուր իթմիշլէր :
ճարօնլըլարըն զաննընճա, զիյա-
տէ գան տէօքիւլմէմէք իշիւն,
ժէնէրալ Շիթէօսէլ թէսիլմէք լաղի
օլմագ :

—Թօքիւ 21 հոկտ.—Բօրթ-Ար-
թուրտա վուգու պուլան սօն գալ-
կալարա տալիւր րէտիւր թարթիթ-
լարա պիւրտէն, ալըն 5 ինտէ եէ-
սիւր տիւշէն Բուսլար Բօրթ-Ար
թուրըն պալթը եազընտա թա-
յիւն օլընմագլը վէ մէքիւլաթ
քիթայէթսիւլ օլտըղը կիպիլ ա-
քէրլէրին մըգատըր զայէթ ա-
զալմըշ օլտըղընը սէօյլէմիշլէր :

—Բուս Պալթիկ տօնանմասը
նըն Հըլ սահիլլէրինտէ պիւր գաշ
ինկիլիզ պալըգճը սէֆինլէրինի
պալթըրմըշ օլմասը սէպէպլէ իքի
տէվլէթ պէյնիւնտէ հուսուլա կէ-
լէն իլաթիւլաթը սուլէն հալլ
իթմէք իշիւն : պէյնէտտիւլէլ
պիւր հարիւմ հէյէթի թէշքիւ ի-
տիւլմէքտէ տիր : վէ պուլտան
տօլայը հէր իքի տէվլէթ հիւ-
քիւմտարլարը մէմուլէրիլթ պէ-
յան իթմիշլէր տիր :

—Թանճէրտէ քէօմիւր ալմագ-
տա օլան բուս Պալթիկ տօնան-
մասը հարէքէթ իթմէք իշիւն Բէ
թէրսպուրկտան էմիր պէքլէյոր :

ԲՈՒՍ ԷՐՄԵՆԻԼԵՐԻ ՎԷ ԵԱՀՈՒՑԻ—
ԼԼՐԻ

Բուս տախիլիլէ նաղըրը Մի-
րսքի սօն տէֆա պիւր ալման
կալէթա մուհարրիւրի իլէ կէօ-
րիւլմէսիւնտէ Բուսիւնըն էրմէ-
նի վէ Եահուտի թապալարը
հազընտա ճէրէան իտէն մու-
պահատտէ, չէօյլէ պէյանը
էքքիւր իթմիշ տիր :

«Պէն գալի թէֆրիգի ան

լայալմամ վուգուլթ կէօսթէրտ-
կի քէֆասը վաղիթէ շիւնա թա-
պալար տըր : պիւրտէն ալէյհ
էրմէնիլէր վէ Եահուտիլէր գա-
նուն մուճէպիւնճէ քէնտի պիւ-
թիւն հուգուգլարընա սահիպ օ-
լմագլար, եալընըլ պիւր աղ
պէքլէմէք լաղըմ տըր : Պէն քէն-
տիւմ պու խուսուստա սիլիլթէմիւ
իտէրիւ :

Բուս նաղըրը շու պէյանաթը
Բուսիտա պիլիւմ մէքթէպլէ
քիլիսէ մէսէլէլէրի իշիւն պիւր
տէքէճէ իւմիւտ քէօշէսի կէօս-
թէրմէքտէ իտէտէ, տար քէրթէ-
տէ տիւրմաթլարըն եալտըղը
հապար վէրմէլէրի առէթ օլտը-
ղընը տախի ունուլթմամալըլը :

ՍՕՆ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՐ

Սթանպուլ 21 հոկտ — Վօտէն
սէսթթըն Բուս Բաթրիկհանէ
սինէ կէօնտէրտիկի րաթօրթ իւզ-
րէ, իքի բուս ժանտարմա զա-
պիլթէրին մահէլին պուլկար
քիլիսէսիւնտէ րօթալանա իթմիշ
օլմալարընա տալիւր բուս էլիսի
բալթիլհանէյէ միւրաճաթլէ-
մէքքիւր շայէանըն թէտգըգ ի-
տիւլմէսիւնի թէքիլի իթմէլէ
պէրապէր, քէնտի թարաֆընտան
թէքլիպ իթմիշ վէ բուս գա-
պիլթէրին պիլթարաֆ օլմալարը
իշիւն էվլէլտէն թալիւլաթ վէ-
րիւմիշ օլտըղընը պէյան էլլէմիշ
տիր :

Մաքէթոնիա ժանտարմալը ի-
շիւն իւշ բուս գապիլթէր պու-
րայա եէթիշտիլէր տիկէր 3 բուս
գապիլթի տախի Աստրիալը զա-
պիլթէր իլէ մահէլի մէմուրիլթի-
լէրինէ եէթիլէճէքլէր :

—Մուգտէն 21 հոկտ.—Բօրթ
Արթուրը իհաթէ իտէն ժարօն
օրտուսընտան իքի ֆըրգա՝ Մա-
րէշալ Օեմամըն օրտուսընը
զուվլէթլէշտիւրմէկէ կէլտիլէր :
Տիկէր իքի եէնի ֆըրգա նալա-
զալիտէ գարայա չըգմըշլար :

—Բէթէրսպուրի 21 հոկտ.—
Մուգտէնտէն տիւնքի թարիլլէ
իշար օլընտըղը իւզրէ, կիճէ
սիւքիւնէթլէ կէշիլի, ֆադաթ ի-
քի մուհարիպ օրտուլար թէթիւր-
տէ պուլընըլարը Էլըշ : ճարօն
լըլար բուս թապիւլարընտան
800 մէթրօ իրաղ պուլընըյորլար :
Սօլուղըն շիտտէթի աահա զիյա-
տէ մէվգըլարտա հըսս օլընըրը-
մըշ :

—Լօնտոն—Պալթիկ տօնանմա-
սընըն Ագսաի Շտրգա հարէքէ-
թիւն տըգգաթ իթմէք իշիւն
թէտպիլլէր իթթիլաղ օլընա-
ճաղընը Մօրնիկ Բօսք եաղըյոր :
Բարիւղ — Հըլ հալտիսիւնի
թահգիլ իթմէք իշիւն, պէյնէտ-
տիւլլէ թէշքիլի մուգարրէրօլան
գօմիսիօնըն Բարիլտէ թէճէմիւ
օլընմագլընը վէ Բուս մուլէլիլի
ամիւրալ Գաղանաքըլըն Բարիլդէ
միւլթէպէտճիւն Բէթէրսպուրի-

տան հարէքէթ իթտիկիւնի Մա-
րէն եաղիյոր :

—Վիէննա 22 հոկտ.— Եուան
Դրալը պուրայա եէթիշտի : Տիւր-
լօմաթ տաիլլէրինտէ զանն օ-
լընտըղընա պիւրտէն, կիքիտ ա-
տալընը Եուանիտանա պիւրլէշ-
տիւրմէք բօղիւրմըլ տէվլէթլէր
րէտտ իտէյորլար : վէ պու պապ-
տէ թիւրքիայը թէճէմիւն } էլլէ-
միշլէր :

—Լօնտոն 22 հոկտ.— Չիֆու-
տան Վրէյթըր վէ պիւրիտիկի
իւզրէ, ճարօնլըլար Բօրթ Ար-
թուր տահա պիւր ալ տալանա-
ճագ զանն իտէրլէրիլիլ, զիւրա
շարգ ճիհէ թիւնտէտահա հիշ պիւր
թէքէ գապիլթ իտէմէմիշլէր :

ՈՒՇԱԿՐՈՒԹԻՒՆ

Երաշխատուած քաւտում, չղա-
յին և համահման հիւանդոքիւններէ
ստուպոդիւնտն :

ԱՄԵՆԱՆՈՐ ԳԻՒՏ

«Էլէքթրա» միքննալիկը ծանօթ ա-
միւլալա դարմանն է հետեւեալ հիւ-
ւանդութեանց. Յօղացաւ, արեան կու-
տակում, ականջի խժժում, սրտի
բաթխում, կարճաշնք սրտի, զոդ-
դաղանք մարմին կամ անոր մասե-
րուն, ստամոքսի, ձեռքերու կամ ոտ-
քերու ջղաճգութիւն, միզաթուրու-
թիւն, անքնութիւն, ջղային գլխացաւ,
ձեռքի կամ ոտքի պաղուլթիւն կամ
քրտինք, ակտրօպիկ պակասութիւն,
անզօրութիւն գլխու պոտոյս եւ համա-
նման հիւանդութիւններ :

Դործիքին զինն է 7 ֆրք. թղթա-
տարով 80 սանդիւմ աւելի :

Սարուածի (թագըմ) զինն է 15 ֆր.
Բամպուրով 70 սանդիւմ աւելի
Սարուածը «թագըմ» կը ծառայէ մի-
այն վեց տարուանէ աւելի ինն հիւան-
դութեանց համար :

Պուլկարիոյ համար ներկայացուցին
է ԿԵՕՐԿԻ ՎԵՐՔԻԱՆ Եւ Ընկ.

Բուշուգ փողոց Թոնգա Նոմերօ 11/II

Է Օ Ռ Օ Բ Է Ն

Ճրանկերէն միջազգային շարաքա-
րերը

Նշանաւոր գրագէտներու խումբի
վարչութեամբ հրատարակուող այս շա-
բաթաթիւրը կը պաշտպանէ բոլոր հա-
րաւարտուող ժողովուրդներու իրաւունք
ըլ լուրջ եւ բազմակողմանի հետաւեալ
գրուած յօդուածներով :

Գինն տարեկան 15 եւ վեցամսեայ
8 ֆր. :

Խնդրողին իբր նմոյշ օրինակ մը
ձրի կը լրկէ :

Հասցէն
Վալուլթիւն «Եօթթիւն»ի
24 Տօֆին փողոց
ԲԱՐԻՁ 6 րդ .

Ա.ՁԴ

Սօֆիա բնակող հայ ընտանիքի մը
համար հայ սպասուհի կը վնասուի,
ամսական գոհացուցիչ : Փափաքողք,
անձուր կամ գրաւոր կերպիւ գիւնն
խմբադատուան :

Одговорникъ А. Курбетянъ
печатница "Возимощъ" — Варна